

نوروز در کردستان ایران

عید نوروز، عیدی کهن و ایرانی است که مردمان ایرانی از جمله کردها آن را گرامی می‌دارند، آیین‌های آن در باورها و عقاید مردم به شیوه‌های گوناگون نمایان بوده و در تاریخ این سرزمین کهن، ریشه دارد.

به گزارش خبرنگار ایرنا، یکی از جلوه‌های خاص عید نوروز در مناطق کردنشین این است که در تمام این منطقه برپا می‌شود و کردهای دیگر کشورها نیز همزمان با ایرانیان این عید را گرامی داشته و هر سال در شهرهای 'دیاربکر' (آمد) ترکیه، 'قامیشلو' سوریه و 'اربیل' و 'سلیمانیه' عراق، هزاران نفر آیین‌های خاص این عید از جمله برپایی آتش و پایکوبی پیرامون آن را انجام می‌دهند.

در باورهای قدیم مردم کردستان، نوروز تنها پایان یافتن فصل سرد و آغاز سال نو نیست، بلکه بعضی‌ها بر این باورند، این شور شادی مردم به مناسبت پیروزی 'کاهه‌آهنگر' و برافراشته شدن درفش کاوایی در این سرزمین و نابودی 'ضحاک' پادشاه ظالم و ستمگر است.

مردم کردستان نیز مانند دیگر مردمان ایرانی در آخرین چهارشنبه سال با برپایی آتش و رقص و پایکوبی پیرامون آن، آیین 'چهارشنبه سوری' را اجرا می‌کنند.

کلمه 'سوری' در زبانهای ایرانی و نیز در کردی به معنی 'سرخ' است و این صفت سرخی را از آتشی گرفته که هر سال بر بلندای قله‌های کردستان برپا می‌شود.

برپایی آتش چهارشنبه سوری و آتش نوروز شباهت زیادی به هم دارند و در هر دو رقص و پایکوبی خاص مناطق کردستان به دور آتش انجام می‌گیرد و در قدیم که ارتباطات مناطق مختلف بسیار کم بود، با برپایی آتش در بلندای قله‌های مرتفع این گونه پیام فرارسیدن عید نوروز را به مردم می‌دادند.

یکی دیگر از آیین‌های مردم که از چند روز قبل عید نوروز شروع و تا روز عید ادامه دارد، آیینی مرسوم به 'هه لاهه مه لاهه' است که در آن خردسالان به صورت فردی یا گروهی به خانه‌ها رفته و از آنها هدایای نوروزی خود را می‌گیرند.

خانواده‌ها نیز که از قبل تدارک خاصی را دیده‌اند، هدایا را در میان کودکان تقسیم می‌کنند و آنها بدون آنکه در خانه‌ها را بزنند با صدای بلندی فریاد می‌زنند: 'هه لاهه مه لاهه، شتیک مان بو بخه نه بن تاوه، کوره که تان بیی به زاوا'، به معنی 'هدیه نوروزی را برایمان بیاورید و امیدواریم پسران دامتاد شود'.

خانواده‌ها برایشان از هدیه‌های نوروزی که اغلب تخم مرغی است که با پوست پیاز یا رنگ‌های دیگر رنگ آمیزی شده و یا هدیه‌های دیگری همانند پول، کیک، تنقلات و یا چیزهایی از این قبیل را می‌آورند.

جوانان این کار را در شب هنگام انجام می‌دهند و در مناطق کوهستانی که خانه‌ها بدون حیاط بوده یا بر اثر شیب خانه‌ها از پشت دیوار ندارند، سطل‌هایی تزیین شده‌ای را از سقف خانه آویزان می‌کنند و خانواده‌ها هدایای را برایشان در داخل سطل گذاشته و شخص آن را بالا می‌کشد.

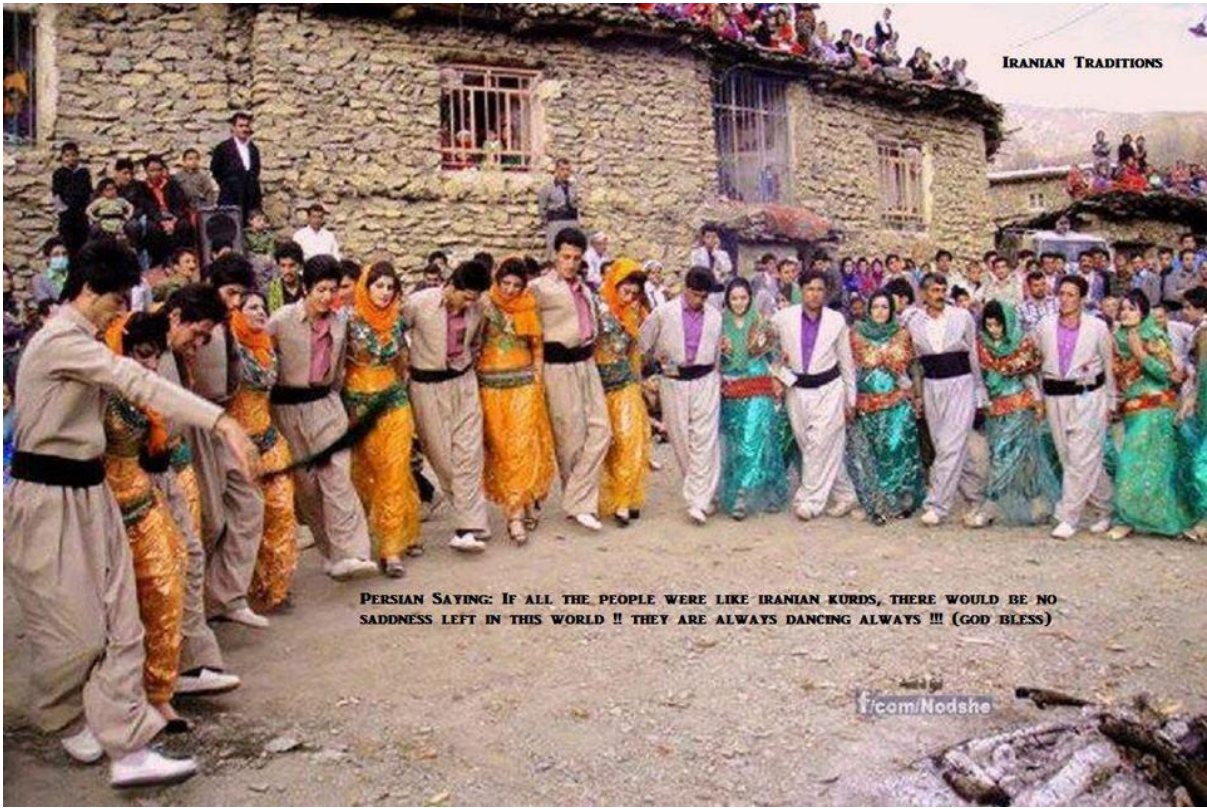
این آیین با همان شعار و هم به صورت فردی و هم به صورت دسته جمعی اجرا می‌شود.

یکی دیگر از آیین‌های نوروز که در کردستان در شب عید برگزار می‌شود به 'کوسه'، مشهور است که در آن دسته‌ای جوانان با هم جمع شده و با قید قرعه یکی را به نام کوسه انتخاب و لباس خاصی را به او می‌پوشانند و روی صورتش را نقاشی کرده و یا او را شبیه حیوانی مانند میمون یا روباه در می‌آورند.

انها با نواختن سازهای محلی مانند 'سورنا'، 'دهول' و 'دف'، به در خانه‌ها رفته و کوسه با رقصیدن و اجرای حرکات نمایشی از صاحب‌خانه درخواست هدیه می‌کند و بقیه افراد هم با سردادن شعار، 'کوسه هاتوه بو هیلکه خاوه ن مال زو به ری که'، به معنی کوسه برای گرفتن هدیه آمده صاحب‌خانه هدیه را بهش بده، عیدی خود را گرفته و بعداً آن را تقسیم می‌کنند.

البته هدایای بهتر و ارزشمندتر از هدایای آیین هه لاهه و مه لاهه خردسالان است و اگر هدیه نوروزی تخم مرغ باشد به تعداد

IRANIAN TRADITIONS

PERSIAN SAYING: IF ALL THE PEOPLE WERE LIKE IRANIAN KURDS, THERE WOULD BE NO SADDNESS LEFT IN THIS WORLD !! THEY ARE ALWAYS DANCING ALWAYS !!! (GOD BLESS)

f.com/Nodshe

Iranian Cultures, Customs & Traditions